

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΙΑΔΟΣ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΠΙ ΤΑΙΣ ΕΟΡΤΑΙΣ ΤΩΝ ΟΛΥΜΠΙΩΝ

Ἐξ ἐπιστολῆς Ἑλληνίδος, ἐπισκεφθείσης κατὰ τὰς εορτὰς τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων τὰς Ἀθήνας, περιῆλθεν εἰς χεῖρας ἡμῶν ἡ ἐξῆς ὄραία περικοπή ἢ ἐνομιζομένη καλὸν νὰ παραδῶμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν.

Ἐκεῖνο ὅπερ προσβάλλει πρωτίστως τὴν ἀντίληψιν τοῦ παρατηρητοῦ, τοῦ κατοικοῦντος ἐπὶ πολλὰ ἔτη εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ ἐξοικειωθέντος μὲ τὸν πληθυσμὸν τῶν Ἀθηναίων, εἶναι ὁ ἄπειρος, ὁ πολλὸς ξένος κόσμος, ὅστις ἔχει συρρεύσει.

Αἱ ἐπαρχίαι τῆς ἐλευθέρας, ἡ δούλη Ἑλλάς καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἔχουσιν ἐνταῦθα τοὺς ἀντιπροσώπους των! Κόσμος πολὺς, ποικίλος, πάσης ἀποχρώσεως! Ἴδου ἐν πανόραμα ἀσύνηθες. Παρὰ τὴν ῥεδιγκόταν τοῦ ἐπαρχιώτου βλέπεις τὸ ἀπέριττον σακάκι τοῦ Ἀθηναίου. Παρὰ τὸ κλάκ τοῦ ἐπισήμου ἀντιπροσώπου τὸ φεσάκι τοῦ Ἀνατολίτου, παρὰ τὰς στενάς περισκελίδας τοῦ δανθῆ τοῦ συρμοῦ βλέπεις τὴν φουφοῦλα τοῦ Κρητικοῦ καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς ὁ ὀφθαλμὸς ἐντροφᾶ εἰς τὰς διαφόρους ἀμφιέσεις, ἀλλ' ἰδίᾳ διασκεδάζει μὲ τὴν γυναικείαν ἀμφίεσιν. Παρὰ τὴν κομφὴν Ἀθηναίαν τοῦ σαλονιοῦ, μὲ τὴν μονόχρουν ἐσθήτα καὶ τὴν ζηλευτὴν χάριν, προσβάλλει καμμία ἀκομψὸς λαίδυ ἢ χαχόλα Γερμανίς. Μεταξὺ τούτων αἱ ἐπαρχιώτιδες ἐνδεδυμέναι μὲ τὰ καλλίτερα τῶν διαφαίνονται ὡς ἀπειράριθμοι ἱριδες μὲ ποικιλότερα μυρία χρώματα. Καὶ σύρονται τὰ βελούδα καὶ τὰ μεταξωτὰ εἰς τὰς πλατείας καὶ ὁδοὺς χωρὶς νὰ παραλειφθῶσιν οἱ πῆλοι οἱ ὡς κῆποι φορτωμένοι καὶ τὰ κοσμήματα τὰ στολίζοντα τὰ στήθη καὶ ἰδίᾳ τοὺς δακτύλους, ὥστε σοῦ ἔρχεται ἡ ὄρεξις νὰ παρουσιάσῃς τοὺς ἰδικούς σου τεταμένους πρὸς τὰ μάταια αὐτὰ ἔντα, ἅτινα φορτώνονται ὡς χαμάληδες ἔλα των τὰ λοῦσα, ἵνα τσαλαπατηθοῦν εἰς τοὺς δρόμους καὶ ἐμβάλωσιν εἰς πειρασμὸν τοὺς λωποδύτας!

Ὁ στολισμὸς τῆς πόλεως!! ὡ φαντασμαγορία! ὄνειρον ἀσύλληπτον. . . ὁ διάκοσμος τῆς

ὁδοῦ Σταδίου ἔχει καί τι, ὅπερ γοητεύει, ἐλκύει καὶ σὲ κάμει νὰ φαντάζεσαι, ὅτι ζῆς εἰς ἄλλην σφαῖραν! Ὑπὲρ τὰ γνωστὰ τόξα τοῦ ἀεριόφωτος ἐσχηματίσθησαν τόξα παμμέγιστα ἐκ τεχνικῶν ἀνθέων μὲ ἀπειραρίθμους ἠλεκτρικὰς λυχνίας παντοίων χρωμάτων, ἐνῶ εἰς διαφόρους ἀποστάσεις κρέμανται καὶ οἱ μεγάλοι τοῦ ἠλεκτρικοῦ λαμπτήρες.

Ἐπὶ κοντῶν ἐνθεν καὶ ἐνθεν αἱ σημαῖαι καὶ τὰ ἐθνόσημα πάντων τῶν λαῶν μὲ θυρεοὺς φέροντας παραστάσεις γυμνικὰς.

Τὰ Ξενοδοχεῖα πλουσίως φωτιζόμενα καὶ στολισμένα! Καὶ τὴν νύκτα ἀνάπτουσιν ὅλα αὐτὰ τὰ φῶτα καὶ διέρχεται, διέρχεται τὸ πλῆθος τὸ ἄπειρον, ὥστε αἱ Ἀθηναὶ μεταβάλλονται εἰς μεγάλην πόλιν, πόλιν θορύβου καὶ ἐξάλλου ἐνθουσιασμοῦ.

Καὶ ὅταν διέρχῃσαι τὰς πλατείας, Ὀμόνοιαν καὶ Σύνταγμα καὶ τὴν ὁδὸν Σταδίου μὲ τοὺς ὀργανισμοὺς ἐκείνους τῶν φώτων καὶ χρωμάτων νομίζεις ὅτι ἀνηρπάγης ἐκ τῆς γῆς καὶ ζῆς εἰς κόσμους ἄλλους, εἰς ἄγνωστον καὶ περικαλλές μέρος!

Τὸ Στάδιον! Δόξα εἰς τὸν Ἀθέρωφ! ὡ τὸ περικαλλές, τὸ πάλλευκον Στάδιον, ὁ κρίκος ὁ συνδέων τὴν ἀρχαιότητα μὲ τὸ παρόν. Εἶναι ὄραιον, ὅταν εἶναι κενὸν καὶ σοῦ ἐπιβάλλεται διὰ τοῦ λευκοῦ του μεγαλείου, σὲ κάμει νὰ αἰσθάνεσαι ἱεράν συγκίνησιν καὶ νομίζεις ὅτι εὕρισκεσαι εἰς ἀπέραντον ναὸν τοῦ Δημιουργοῦ μὲ ἔδαφος καὶ τοίχους τὰ λευκὰ τοῦ Σταδίου μάρμαρα καὶ μὲ στέγην τὸ κυανοῦν τοῦ ἀπείρου!

Τὸ Στάδιον πλήρες, κατάμεστον κόσμου εἶνε θεαματικόν, εἶνε κάτι ὅπερ πρέπει νὰ ἴδῃ τις εἰς τὴν ζωὴν του.

Δὲν περικλείει μόνον Ἑλληνας! ὄχοντο οἱ Πανέλληνες τῶν πάλαι ἀγῶνων!

Ἡ φυγὴ τοῦ Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ, αἱ ἠρωϊκαὶ ψυχαὶ τῶν καλλιμόρφων γιγάντων οἵτινες ἠγωνίσθησαν διὰ τὸν κότινον, ἐάν που σήμερον παραστῶσι δὲν θὰ ἴδωσιν Ἑλληνας, ἀλλ' ὅλα τὰ τέκνα τοῦ κόσμου.

Ὅσον κάλλος σώματος εἰς τοὺς λαοὺς τοῦ Βορρᾶ. Ὅποια ῥώμη εἰς τὰ τέκνα τῆς Βρετανίας καὶ Ἀμερικῆς, οἷα εὐστροφία καὶ πλαστικὴ χάρις εἰς τοὺς Ἰταλοὺς, οἷον μένος εἰς τοὺς Γερμανοὺς, ὅπόσον γλυκεῖα ἀφέλεια εἰς τοὺς Ἑλληνας! Παρελαύνουσιν ἀθληταὶ ὅλων

τῶν ἐθνῶν, εἶνε πολλοί, ὑπὲρ τοὺς ὀκτακοσίους
καὶ αἱ μουσικαὶ παιανίζουσι καὶ τὸ πλῆθος ἢ
μυρμηκικὰ τοῦ Σταδίου χειροκροτεῖ!

Παρ' ὀλίγον νὰ λησμονήσω τὰς κυρίας! ἔχο-
μεν καὶ κυρίας βλέπεις, εἶνε συμπεθέρες μας
καὶ ταῖς ξέχασα! Εἶνε αἱ Δανίδες, αἱ συμπα-
τριώτισες τοῦ ἡμετέρου Ἄνακτος. Μὲ πλαστικά
σώματα, μὲ ζηλευτὴν χάριν παραλαύνουσι καὶ
εἶτα ὅταν γυμνάζωνται κινουσι τὸν θαυμασμόν,
διότι εἰς οὐδὲν ὑπολείπονται τῶν ἀνδρῶν. Καὶ
εἰς τὸ δίζυγον καὶ μονόζυγον καὶ εἰς τοὺς κρί-
κους γυμνάζονται καὶ εἰς αὐτὸ τὸ πλινθίον καὶ
πηδῶσι καὶ ἄλλονται ὡς τὰ σώματά των νὰ
εἶνε ἐκ κόμμιως καὶ οὐχὶ ἐκ σαρκῶν καὶ ὀστέων!
Εἶναι ἀφελεῖς καὶ σεμνοπρεπεῖς, ἀλλὰ παρ' ὅλα
ταῦτα σοῦ ἐκφράζω τὴν ταπεινὴν μου γνώμην,
καίτοι ἴσως κινδυνεύσω νὰ χαρακτηρισθῶ ὡς
ὀπισθοδρομικὴ, ὅτι εὐρίσκω ὑπερβολικὴν τὴν
ἐπίδοσιν ταύτην τῆς γυναικὸς εἰς τὴν γυμναστι-
κὴν. Ἡ γυνὴ εἶναι ὡραία εἰς πλαστικὰς τοῦ
σώματος ἀσκήσεις καὶ οὐχὶ ὡς ἀκροβάτις καὶ
ἀναποδογυριζομένη ἐπὶ τῶν κρίκων καὶ ζυγῶν,
ὡς ἡ γυνὴ τοῦ μπαλέτου ἢ τοῦ ἵπποδρομίου.

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἐπεσκέφθην καὶ πάλιν τὰ μου-
σεῖα καὶ ἐγοητεύθην εἰς τὸ Ἀρχαιολογικόν!
Εἶνε ἢ μυριοστὴ φορά ὅπου τὸ ἐπισκέπτομαι
καὶ ὅμως πάντοτε τὴν αὐτὴν αἰσθάνομαι συγκί-
νησιν!

Ὡ! ἐκεῖνος ὁ Ἑρμῆς τῶν Ἀντικυθήρων!
Εἶνε ποίημα, εἶνε στίχος δαιμονίου ποιητοῦ,
δὲν εἶνε χαλκός, δὲν εἶνε ἀνδριάς! . . . Εἶνε
κάτι τι κλειμμένον ἀπὸ τὸ ἄπειρον, εἶνε μία
ἀκτὶς φωτὸς ὑπερκοσμίου δοῦσα ψυχὴν εἰς χει-
ροποίητον ἔργον!

Μὲ τὰ λίγα αὐτὰ ποῦ σοῦ λέγω καὶ μὲ τὰ
πολλά, ὅπου θ' ἀναγνώσῃς εἰς τὰς ἐφημερίδας
θὰ ἐννοήσῃς, ὅτι οἱ ἀγῶνες τοῦ 1906 εἶνε
ἀσυγκρίτως ὑπέρτεροι τῶν πρὸ δεκαετίας τελε-
σθέντων καὶ ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν παρουσιάζει
θέαμα ἀπείρως γοητευτικώτερον ἢ τότε. . .

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11ῃ Ἀπριλίου 1906.

ΑΝΘΙΞΙΑΤΙΚΗ ΖΩΗ

Μυρίζεις σὰν τὴν ἀνοιξί, μυρίζεις σὰν τὴ νεότη,
κι' ἀδιάκοπα ἢ καρδούλα μου κοντὰ σου τραγουδαίει
τὸ ἄσμα τὸ αἰώνιο καρδιῶν ποῦ ξαναροῖωνουν.
Σὲ ἀγαπῶ. Τὸ δέρμα σου ὁ ἥλιος ροδιίζει,
τὸ δέρμα τὸ λεπτότατο ποῦ μοιάζει σὰν κεράσι
π' ἀκόμα δὲν ὠρίμασε. Μιλάει ἢ φωνὴ σου
μὲ ψίθυρο ἀνέκφραστο νεροῦ ὅπου κυλάει
ὀλόδροσο κι' ἁρμονικὸ· χαρὰ σὲ ὅποιο πίνει
τὴ μουσικὴ ποῦ χύνεται ἀπ' τὸ γλυκὸ σου στόμα.
Ἡ χάρις κ' ἡ εὐγένεια στολίζουν τὴ μορφή σου.
Τὸ λιγερὸ τὸ σῶμά σου θαυμάζω καὶ τὴ μέση.
Ὡ μέση Καρνάτιδος ποῦσαι σὰν δακτυλίδι!
Τὸ βλέμμα σου ε' ὀλόγλυκο κι' ἀθῶο μὲ τρελλοῦται
καὶ τὰ μετάξινα μαλλιά π' ἀπλώνονται μὲ χάρι
ἐπάνω στὸν κατάλευκο λαιμὸ σου ποῦ φιλάει
ἐρωτευμένο μυστικὰ τ' ἀγέρι, μὲ μαγεύουν.

(Edmond Rostand)

Κ. Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ